

Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit

Advies inzake het geschil tussen

1. Feiten en loop van de procedure

a. De Aanleiding

De heer dr. ..., heeft in een civiele bodemprocedure bij de Rechtbank ter berechting aan de rechter voorgelegd het geschil met.. Dit geschil betreft de vraag of ... onrechtmatig heeft gehandeld door dr. ... de toegang tot de faciliteiten van ... te ontzeggen – en hem daarmee voortzetting van zijn door NWO gesubsidieerd onderzoek ter plaatse onmogelijk te maken – op basis van een rapportage van de ombudsman van Deze oordeelde dat dr. ... gehandeld zou hebben in strijd met normen van wetenschappelijke integriteit. Op ... 2005 is de zaak bepleit voor de eerste meervoudige civiele kamer van de rechtbank Volgens de brief van mr. van ... 2005 en het proces-verbaal van de zitting hebben dr. ... en ... besloten de suggestie van de voorzitter van de meervoudige kamer te volgen. Deze stelde voor om de klachten, door dr. ..., hoofd van ... en co-promotor van dr. ..., ingediend bij de ombudsman van ..., voor te leggen aan het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit, hierna te noemen het LOWI, waarbij geen van de partijen zich zal beroepen op de overschrijding van de termijn. De rechtbank heeft vervolgens de zaak verwezen naar de rol van

b. De vraag aan het LOWI

Bij brief van ... 2005 heeft mr. ..., raadsman van dr. ..., mede namens mr. ..., raadsman van ..., de volgende vraag aan het LOWI voorgelegd. Is het LOWI bereid, met voorbijgaan aan de bepalingen in het eigen reglement, de klachten te beoordelen die door dr. ... zijn ingediend bij de ombudsman van ..., waarbij in de brief is aangetekend dat het partijen gaat om een inhoudelijke beoordeling van de klacht(en) en niet om de procedure die de ombudsman heeft gevolgd. Op ... 2005 heeft de secretaris van het LOWI aan de raadsliden van partijen bericht van ontvangst verzonden van het verzoek. Bij brief van ... 2005 heeft de secretaris van het LOWI aan beide raadsliden meegedeeld dat het LOWI bereid is zijn oordeel over de openstaande vragen inzake vermeende schending van wetenschappelijke integriteit te geven, met het verzoek dat beide partijen een volledig dossier aanleveren aan het LOWI.

c. De aan het LOWI gezonden dossierstukken

...
...

Op ... 2006 heeft het LOWI nadere informatie ingewonnen door gesprekken te voeren met de promotor prof.dr. ... en met de ombudsman van ..., prof. dr.

Op ... 2006 heeft het LOWI een hoorzitting gehouden waar mr. ... en dr. ... aanwezig waren ter ener zijde en mr. ..., dr. ..., prof.dr. ..., prof.dr. ... en mr. ... namens ... ter andere zijde. Op verzoek van het LOWI was daar tevens prof. dr. ... aanwezig. Namens het LOWI waren bij de hoorzitting aanwezig: prof. dr. mr. C.J.M.Schuyt, voorzitter, prof. dr. P.A. Dykstra, prof. dr. J. J. Sixma en prof. dr. J. F. G. Vliegthart, leden en mr. D.G. de Hen, secretaris. Het LOWI heeft na de hoorzitting enkele malen beraadslaagd over de zaak en zijn oordeel vastgesteld op ... 2007.

d. De bij de ombudsman ingediende klachten

Het LOWI beschouwt de navolgende gedragingen voorwerp van de bij de ombudsman neergelegde klachten, blijkend uit de notulen van het gesprek tussen de ombudsman en dr. ... van ... 2003 en de notulen van het gesprek op ... 2003 tussen de ombudsman, dr. ..., dr. ... met aanwezigheid van mevr. ...

1. Presenteren van fictieve resultaten, bestaande uit het presenteren van een tabel met gegevens over
2. Presenteren van een figuur op bladzijde ... van zijn proefschrift, een foto van een ... waarmee aangetoond wordt dat
3. Misleiding door presentatie in het proefschrift van een artikel als aangeboden aan het tijdschrift ..., terwijl dit in feite niet zo was.
4. Presenteren van fictieve resultaten door het toevoegen van ..., waar een experiment slechts éénmaal was uitgevoerd.
5. Presenteren van fictieve resultaten in het kader van de voorbereiding van een manuscript ten behoeve van publicatie in het tijdschrift

2. De Overwegingen

Algemeen

Het LOWI baseert zijn oordeel over wetenschappelijke integriteit op de normen zoals die zijn af te leiden uit de inhoud van de Notitie *Wetenschappelijk Onderzoek: Dilemma's en Verleidingen*, tweede druk, 2005, van de onder auspiciën van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen functionerende Adviescommissie Wetenschap en Ethiek. Daarnaast heeft het LOWI zijn oordeel gebaseerd op de bij het AMC geldende Researchcode *Onafhankelijk in Wetenschap*, versie oktober 2001. Van schending van wetenschappelijke integriteit is daarbij naar het oordeel van het LOWI onder andere sprake, indien in openbare publicaties en/of gedragingen wordt gehandeld in strijd met de algemene verplichting om gegevens uit wetenschappelijk onderzoek naar waarheid te presenteren, waarbij met name gegevens van een wetenschappelijk onderzoek niet mogen worden vervalst, gemanipuleerd, verzwegen, verzonnen of, indien fictief van aard, als echt gepresenteerd, of waarbij gegevens en wetenschappelijke ideeën, ontleend aan andere bronnen, zonder juiste bronvermelding en onder eigen naam worden gepubliceerd.

Met betrekking tot de onder 1, onderdeel d, genoemde vijf klachten overweegt het LOWI als volgt.

Ten aanzien van klachtonderdeel 1.

De klacht betreffende een tabel met gegevens over ..., heeft betrekking op een tabel die onderdeel uitmaakt van een manuscript dat naar het ... gestuurd zou worden.. Dr. ... heeft dit niet betwist, maar daartegen gesteld dat het om een werktabel ging en heeft er daarbij op gewezen dat er in de eigenlijk te publiceren tabel informatie stond over de aard van de mutaties die in de werktabel ontbrak. Verder stelde hij, dat er boven de tabel *prelim* had gestaan. Naar het oordeel van ... heeft dr. ... afdoende aangetoond dat dit woord later is toegevoegd.

Het LOWI is van oordeel dat, nu in de uiteindelijke publicatie niet wordt gesproken over ... en er door het tijdig optreden van zowel ... als dr. ... geen fictieve resultaten zijn gepresenteerd aan buitenstaanders, niet een situatie van wetenschappelijk wangedrag is veroorzaakt.

Ten aanzien van klachtonderdeel 2.

Bij deze klacht gaat het om figuur ... op bladzijde ... van het proefschrift van dr. Volgens dr. ... gaat het om een foto van een ... waarmee zou worden aangetoond dat ..., specifiek is. .

Dr. ... heeft gesteld dat sprake zou zijn van fouten in de legenda bij de betreffende figuur. De legenda zou moeten spreken van ... Het LOWI is van oordeel dat de foto met de afbeelding van ... als de oorspronkelijke foto moet worden beschouwd. Van ... heeft het LOWI geen oorspronkelijke foto

gepresenteerd gekregen. Dr. ... heeft in de hoorzitting medegedeeld dat met betrekking tot ... door hem met 'Powerpoint' een eigen compositie is gemaakt.

Het LOWI concludeert hieruit, dat de in de gepubliceerde versie van het proefschrift opgenomen figuur gefabriceerd is. Dit is geen fout voortkomend uit 'slordigheid', omdat over deze ... tussen dr. ... en dr. ... een bespreking is geweest.

Ook al zou een krachtadiger controleren en corrigeren van dr. ... door dr. ..., zijn co-promotor, en prof. ..., zijn promotor, wenselijk zijn geweest, dan nog is het LOWI van oordeel dat dit dr. ... niet ontslaat van de plicht om als zelfstandig wetenschappelijk onderzoeker gegevens naar waarheid te presenteren en om de algemene normen van wetenschappelijk integer handelen en in het bijzonder de code bij ... inzake wetenschappelijk wangedrag, waarmee hij bekend was, na te leven.

Het LOWI acht de fabricage inzake de ... een schending van wetenschappelijke integriteit.

Tevens constateert het LOWI dat door partijen ten aanzien van dit klachtonderdeel geen ... kon worden overgelegd.

Ten aanzien van klachtonderdeel 3.

In zijn proefschrift heeft dr. ... voor zijn artikel over ... de aanduiding *submitted to* ... gebruikt. Dr. ... heeft verklaard, dat ... dit in het manuscript had doorgehaald en dat er ... sprake is van wetenschappelijke misleiding wanneer de aanduiding *submitted to* ... toch is blijven staan. Dr. ... verwijst naar opmerkingen die hij van leden van de promotiecommissie had gekregen over 'het eigenaardige format van dit artikel' en stelt dat hij omwille van verduidelijking voor de verwijzing naar het tijdschrift ... en de daar gebruikelijke vormvereisten heeft gekozen. Voor het LOWI staat voldoende vast dat de mededeling *submitted to* ... niet strookt met de werkelijkheid en dat de zinsnede tenminste had moeten luiden *intended for* ... of *in preparation for* Het LOWI acht de handelwijze een verwijtbare inbreuk op de regels voor verantwoord wetenschappelijk gedrag, maar overweegt dat geen schade is veroorzaakt door de onjuiste formulering. Het is wel een handelen dat het onderlinge vertrouwen tussen ... en dr. ... nadelig heeft beïnvloed.

Ten aanzien van klachtonderdeel 4.

Het LOWI kan zich vinden in het oordeel van ..., dat het gestelde niet bewezen kon worden. Het LOWI onthoudt zich van een oordeel.

Ten aanzien van klachtonderdeel 5.

Volgens hetgeen partijen schriftelijk en mondeling verklaard hebben, heeft dr. ... tijdens een bijeenkomst in ..., waar de subsidiegevers voor zijn aanstelling in Nederland aanwezig waren, een overzicht gegeven van de resultaten van zijn onderzoek. Het was de bedoeling van dr. ... met als co-auteur dr. ... de tekst van de presentatie op te nemen in een speciaalnummer van het tijdschrift Nadat dr. ... in een betrekkelijk laat stadium de te publiceren tekst onder ogen had gekregen, heeft ... onzuiverheden aangetroffen en zich als tweede auteur terug getrokken. Het LOWI heeft vastgesteld dat in de uiteindelijke tekst de door dr. ... bestreden passages niet zijn opgenomen.

Het LOWI is van oordeel dat een reviewartikel een ander karakter heeft dan een oorspronkelijk artikel en niet een even precieze beschrijving van een methodiek behoeft te bevatten in vergelijking met de vereisten voor een oorspronkelijk artikel. Niettemin hoort het bij professioneel gedrag dat een auteur zich ook in een reviewartikel onthoudt van 'slordigheden'.

Het LOWI is van oordeel dat dr. ... met dit handelen de wetenschappelijke integriteit niet heeft geschonden. Wel heeft ook dit voorval ongetwijfeld bijgedragen aan een vermindering van vertrouwen bij leidinggevenden binnen ... ten opzichte van dr.

3. Eindoordeel

Het LOWI is van oordeel dat inzake ... sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit door dr. Bij de andere klachtonderdelen is volgens het LOWI sprake van handelen en/of nalaten, dat in

meer of mindere mate op gespannen voet staat met het geheel aan eisen dat aan een professioneel en wetenschappelijk integer gedrag mag worden gesteld, ook al is daarbij niet zozeer sprake van wetenschappelijk wangedrag in de zin als door het LOWI bedoeld. Ook al kent ... een researchcode met taken en verantwoordelijkheden voor leidinggevend en toezichthouders, voor het LOWI staat voorop dat een wetenschappelijk onderzoeker primair zijn eigen verantwoordelijkheden dient te kennen en na te komen. Toezicht en controle, met name van promotor en co-promotor en van de promotiecommissie, om tijdig zorg te dragen voor de noodzakelijk geachte correcties blijven daarbij van groot belang. ...

Het oordeel van het LOWI is op ... 2007 vastgesteld door prof. dr. mr. C. J. M. Schuyt, voorzitter, prof. dr. P.A. Dykstra, prof. dr. J. J. Sixma, prof. dr. J. F. G. Vliegthart, leden, in aanwezigheid van mr. D. G. de Hen, secretaris.

Na de vaststelling heeft het LOWI zijn oordeel gezonden aan mr. ... en mr. ... ter doorgeleiding naar partijen. Een afschrift van het oordeel is gezonden aan prof. dr. ...